

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/36/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115203187
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8115203187.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobcu: Y. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XX, XXX XX T., zastúpeného ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Igor Šafranko, so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 852, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 19C/52/2015-110 zo dňa 27.11.2017 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 2.883,89 eura a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2.883,89 eura, pričom vychádzal z toho, že v zmluve o úvere, ktorú strany uzavreli, boli dojednané úroky v rozpore s dobrými mravmi. V súvislosti s neprijateľnými poplatkami a úžernou cenou úveru vzniklo bezdôvodné obohatenie žalovaného o sumu 2.883,89 eur. Súd uviedol, že podľa formulárovej zmluvy mali strany sporu uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere. Z výpovede žalobcu však jednoznačne vyplynulo, že nemal záujem o poskytnutie revolvingového úveru. Zmluva o spotrebiteľskom úvere mala obsahovať náležitosti uvedené v zákone o spotrebiteľských úveroch podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom zmluva neobsahuje sumu, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a ani správny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. RPMN vo výške 76,84 % je neúmerne vysoká oproti tomu, v akej výške v decembri 2007 boli priemerné úrokové miere z úverov obchodných bánk, ktoré činili 13,65 %. RPMN v danom prípade vlastne vyjadruje úrokovú mieru. Pokiaľ ide o zmluvnú odmenu, ktorá predstavuje úrok, pretože nie je zrejmé o čo iné by v danom prípade malo v zmluve ísť, spotrebiteľ by mal zaplatiť za každý rok úrok zodpovedajúci 38,77 % úrokovej sadzby. Predmetná úroková sadzba skoro trojnásobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu úverov poskytovaných obchodnými bankami v decembri 2009 a jedná sa o úžernú úrokovú sadzbu. Z toho dôvodu je potrebné považovať predmetný úver za úžerný a v rozpore s dobrými mravmi. Keďže je nutné považovať úver za úžerný, v rozpore s dobrými mravmi, patria žalobcovi nároky vyplývajúce z § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení. Bezdôvodné obohatenie spočíva vo výške rozdielu medzi sumou, ktorá bola za úver uhradená, a výškou úveru a predstavuje sumu 2.883,89 eur. Súd v danom prípade pri posudzovaní námietky premlčania uviedol, že hrubé porušenie ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch indikuje nepriamy úmysel žalovaného, keďže tak robil sústavne a je to zrejmé aj z celkového množstva súdnych rozhodnutí, ktoré konštatujú rovnaké porušenie zmluvných

dojednaní a nerešpektovanie ochrany spotrebiteľa, a preto je možné použiť 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Celá suma bezdôvodného obohatenia bola uhradená v 10 ročnej premlčacej dobe od podania žaloby, a preto nedošlo k premlčaniu. Čo sa týka subjektívnej lehoty, žalobca sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel až z potvrdenia spoločnosti HOOS, pričom súd prvej inštancie prihladol aj na právny názor odvolacieho súdu a uviedol, že nemá prečo neveriť spotrebiteľovi, že o tom, že sa na jeho úkor môže žalovaný bezdôvodne obohacovať, sa dozvedel až po návšteve Združenia HOOS. K objektívnej lehote súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalovaný nepochybne vedel, že porušuje ustanovenia zákona 258/2001 Z.z. v podstatných náležitostiach zmluvy a že existuje spotrebiteľská legislatíva v Občianskom zákonníku. Bolo jeho povinnosťou rešpektovať ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany. Počas celého zmluvného vzťahu žalovaný neodstránil zjavné porušenia spotrebiteľskej legislatívy, čo dokladá jeho nepriamy úmysel. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 262 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Nesúhlasil s vyhodnotením námietky premlčania. V konaní nebolo dokázané, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a že k nemu došlo úmyselne. Súd prvej inštancie úmysel vyvodzuje z toho, že v zmluve je uvedená nesprávna hodnota RPMN, pričom v konaní nebol vykonaný jediný dôkaz, ktorý by preukazoval nesprávnosť hodnoty RPMN. Aj záver súdu o neprimeranosti úrokov nie je dôkaz preukazujúci nepriamy úmysel získať bezdôvodné obohatenie. V čase uzavretia zmluvy žiaden zákon neurčoval postup, podľa ktorého sa porovnávajú priemerné úrokové sadzby bánk s úrokmi v nebankových subjektoch. Samotné použitie priemernej úrokovej sadzby je z povahy veci nesprávny postup. Poukázal na to, že v čase uzavretia zmluvy zmluva o úvere nebola spotrebiteľskou zmluvou. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica, podľa ktorého pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného je nutné v každom konkrétnom prípade preukázať, že žalovaný skutočne vedel alebo aspoň bol uzročený s tým, že sa na úkor dlžníka bezdôvodne obohacuje. Žalovaný namietal skutkové a právne závery týkajúce sa nesprávnosti RPMN, neprimeranosti výšky úrokov a úzernej povahy úveru. V čase uzavretia zmluvy žiaden zákon neurčoval postup, podľa ktorého sa porovnávajú priemerné úrokové sadzby bánk s úrokmi v nebankových subjektoch. Aj Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo/26/2011 hovorí, že odporujúcou dobrým mravom je výška úrokov, ktorá podstatne prevyšuje úrokovú mieru v čase dojednaní obvyklú, najmä určenú s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Aj Najvyšší súd SR teda neprihladal na priemerné sadzby, ale na najvyššie sadzby. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol, eventuálne, aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa stotožňuje s tým, že v danom prípade odplata dojednaná za poskytnutie úveru je neprimerane vysoká a je v rozpore s dobrými mravmi. Pri poskytnutom úvere 74.000 Sk bola dojednaná zmluvná odmena 67.208 Sk. Je možné konštatovať, že takáto odplata za poskytnutie úveru je neprimerane vysoká. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo/26/2011 hodnotí rozpor s dobrými mravmi s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby, podľa názoru odvolacieho súdu takéto hodnotenie možno urobiť aj vo vzťahu k priemerným úrokovým sadzbám. Je nepochybné, že v danom prípade priemerná úroková sadzba za obdobné úvery bola niekoľkonásobne presiahnutá, a preto je správny záver súdu prvej inštancie o tom, že takáto odplata za úver je v rozpore s dobrými mravmi a žalovaný mal zaplatiť len poskytnutú listinu úveru. Pokiaľ zaplatil viac, žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Aj keď zmluva o úvere nebola v čase uzavretia zmluvy zaradená medzi spotrebiteľské zmluvy, jednalo sa o spotrebiteľskú zmluvu podľa zákona o ochrane spotrebiteľa a aj v súvislosti s takouto zmluvou mal spotrebiteľ právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Záver o tom, že dojednaná odplata je v rozpore s dobrými mravmi, obostojí bez ohľadu na to či sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu alebo nejedná. Správne súd prvej inštancie vyhodnotil aj námietku premlčania, odvolací súd sa s jeho hodnotením stotožňuje. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP, vrátane vecne správneho výroku o trovách konania.

5. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní žalobca bol úspešný, trovy odvolacieho konania mu nevznikli.

Neúspešný žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, a preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.